

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Exempel på tentamina i Praktisk filosofi: Fortsättningskurs

I detta häfte hittar du exempel på tentamina som lämpar sig bra att öva sig på inför skrivningarna. Det är viktigt att vara medveten om att frågorna som kommer på tentamina kan variera från år till år.

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamen i praktisk filosofi: FPRA22 Fördjupad Moralfilosofi

Om Tentamen HT 2019: 2019-11-11

Kurs FPRA22:1 samt FPPA22:1

Examinator: T. Rønnow-Rasmussen

Maxpoäng: 40

För att bli godkänd krävs att svaret till minst 50% uppfyller kvalitetskraven. A stå för minst 90%, B för minst 80%, C för minst 70%, D för minst 60% och E för minst 50%.

A=37-40; B=32-36; C=28-31; D= 24-27;

E= 20-23; U= 0-19

Hare:

1. Har estetiska utsagor samma logiska egenskaper som moraliska utsagor? Motivera svaret (4p)
2. Hare tänker sig att det kritiska tänkandets resultat i teorin sammanfaller med vad preferensutilitarismen skulle förespråka. Hur förklarar han detta? (4p)
3. Kan en rasist, x, som vänder sig mot person y endast på grund av y:s hudfärg, använda sig av Hares kritiska tänkande på ett korrekt vis för att komma fram till värderingen "x bör ha företräde framför y"? Motivera svaret (4p)
4. Hare diskuterar olika betydelser av "rättigheter". Redogör för två av dessa betydelser (4p)
5. Hare kritiserar tanken att ordet 'ohövlig' skulle vara oupplösligt deskriptivt och preskriptivt. Vad går hans kritik ut på? (4 p)

Fisher: Besvara högst 5 av Fisher-frågorna. *Endast* fem Fisher-svar rättas, så om du besvarar fler än 5 måste du ange vilka fem som du önskar få rättade annars rättas dina svar i nummerordning.

6. Redogör dels för en invändning mot Moores "Open Question Argument", dels för Fishers syn på argumentets betydelse. (4)
7. Den *humanska motivationsmodellen*, (motivationell) *internalism* och *kognitivism* har påståtts utgöra en "inkonsistent triad". Redogör för på vilket sätt det anses vara inkonsistent att omfatta alla tre samtidigt. (4p)
8. Fisher presenterar ett presumtivt argument för moralisk realism som tar fasta på följande punkter: *oberoende*, *konvergens*, *sanning* och *oenighet*, *framsteg* och *fenomenologi*. Välj ut och redogör för den eller de punkter du anser talar starkast för den moraliska realismen. Hur skulle man kunna invända mot detta presumtiva argument med avseende på den eller de punkter som du har diskuterat? (4p)
9. Vad innebär kvasi-realism? Hur skiljer den sig från tidigare former av icke-kognitivism såsom emotivismen? Vad menar Simon Blackburn när han säger att icke-realisten kan förtjäna rätten att prata på ett realistiskt vis? (Motivera ditt svar). (4p)
10. Fisher diskuterar två olika typer av fictionalism. Redogör för dessa samt vilka skäl som talar för och emot en av teorierna. (4p)
11. Är det rimligt att tro att alla normativa skäl är interna eller kan det finnas externa skäl? (Motivera ditt svar). (4p)
12. Redogör Redogör för Michael Smiths *fetischism-argument*. (4p)

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Kurs: FPPA21:1 samt FPRA22

2019-10-03

Examinator: T. Rønnow-Rasmussen

Maxpoäng: 32

För att bli godkänt krävs att svaret till minst 50% uppfyller kvalitetskraven. A stå för minst 90%, B för minst 80%, C för minst 70%, D för minst 60% och E för minst 50%.

A=36-40; B=32-35; C=28-31; D= 24-27;

E= 20-23; U= 0-19.

Fördjupad Moralfilosofi

Hare:

1. Har alla moral utsagor identiska logiska egenskaper enligt Hare? (5p)
2. Redogör för antingen Hares syn på fanatiker eller för hur han ser på amoralister. (5p)
3. Hare menar att preferenser hos de människor som kan tänkas utsättas för våra handlingar måste beaktas när vi överväger vad vi bör göra bör. Varför menar Hare att just preferenser (och andra non-kognitiva attityder) är relevanta? (5p)

Lös *antingen* (alltså inte båda)

4. Hur argumenterar Hare för att ärkeängels moraliska omdömen kommer att sammanfalla med vad en särskild version av utilitarismen föreskriver? (5p)
5. Redogör för Hares krav på förtänksamt egenintresse. (5p)

Fisher

OBS! Besvara endast fyra av följande sex uppgifter!

6. Michael Smith menar att externalismen ger oss en felaktig bild av moral agenters psykologi. Redogör för hans förklaring.(5p)
7. Ayer hävdar utifrån sin så kallade verifikationsprincip att ett påstående som "Gud existerar" är meningslöst (det saknar sanningsvärden). Fisher framför dock kritik mot verifikationsprincipen. Vad är hans huvudinvändning mot principen? (5p)
8. Fisher lyfter fram några problem med revolutionär fikcionalism. Redogör för ett av dessa problem. (5p)
9. Redogör för Moores Öppna Frågans Argument och ta upp en invändning mot argumentet (5p)
10. Jämför Cornellrealismens naturalism med Shafer-Landaus non-naturalism. (5p)
11. Förklara varför en metaetisk realist endast kan omfatta två av följande teser:
  - (a) Humeansk motivationsteori är korrekt.
  - (b) Motivinternalism är korrekt
  - (c) Metaetisk kognitivism är korrekt.(5p)

Lycka till!!!

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamensdatum: 2019-12-02
Kurs: FPRA 22:2, FPPA 22:2
Examinerande lärare: Mattias Gunnemyr,
Björn Petersson
Maxpoäng: 30
Betygsgränser:
A: 27, B: 24, C: 21, D: 18, E: 15.

Tentamen FPRA22:2, FPPA 22:2 Moralfilosofins klassiker

A. Björns frågor: HUME

1. "It is not contrary to reason to prefer the destruction of the whole world to the scratching of my finger", enligt Hume. Vad betyder detta och vilka är hans argument för tesen? (4 p.)
2. Hur förklarar Hume dygden att hålla löften? Svara utförligt. (4 p.)
3. Hur förklarar Hume "the source of allegiance", d v s ursprunget till dygden att lyda lagarna och statsmakten? Svara utförligt. (4 p.)
4. Hume diskuterar skillnaden mellan "natural abilities" och "natural virtues". Hur resonerar han? Vad anser du om hans resonemang? (3 p.)

B. Mattias frågor: WOLLSTONECRAFT

1. Halldenius sammanställer ett antal av Wollstonecrafts argument för att rättfärdiga den franska revolutionen. Beskriv dessa argument, och förklara vilken typ av argument de är. Kan en revolution vara berättigad, vad anser du? Motivera ditt svar utifrån (eller i opposition till) Wollstonecrafts argument. (4p)
2. I *A Vindication of the Rights of Men* kritiserar Mary Wollstonecraft Edmund Burkes *Reflections on the Revolution in France*, som i sin tur kritiserar Richard Prices *A Discourse on the Love of Our Country*.
  - a) Beskriv huvuddragen i denna diskussion. Dvs. beskriv vad Price argumenterar för, Burkes invändningar mot Price, Burkes egen position samt Wollstonecrafts invändningar mot Burke.
  - b) Med tanke på att Wollstonecraft kritiserar Burke som i sin tur kritiserar Price kan man tro att Wollstonecraft skulle hålla med om vad Price säger. Detta är dock inte så säkert. På vilka sätt skiljer sig Prices position från Wollstonecrafts position? (5p)

(fortsättning på nästa sida)

3. a) Beskriv ingående Wollstonecrafts frihetsbegrepp. Vilka aspekter av frihet ingår i begreppet? Vilken eller vilka aspekt(er) är grundläggande? På vilket sätt skiljer sig Wollstonecrafts frihetsbegrepp från vad som var standard på denna tid? På vilket sätt skiljer sig Wollstonecrafts frihetsbegrepp från Lockes frihetsbegrepp?
- b) Ta upp en episod eller karaktär från Wollstonecrafts romaner och visa hur denna kan illustrera hennes frihetsbegrepp.
- c) Vilka för- och nackdelar Wollstonecrafts frihetsbegrepp har som utgångspunkt för en feministisk analys av kvinnors situation i samhället. (6p)

OBS! Lägg svaren till de olika delarna i separata konvolut!

Lycka till!
Mattias & Björn

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamensdatum: 2019-10-28
Kurs: FPRA 22:2, FPPA 22:2
Examinerande lärare: Mattias Gunnemyr,
Björn Petersson
Maxpoäng: 30
Betygsgränser:
A: 27, B: 24, C: 21, D: 18, E: 15.

Tentamen FPRA22:2, FPPA 22:2 Moralfilosofins klassiker

A. Björns frågor: HUME

1. Frågan om vilken metaetisk uppfattning Hume egentligen försvarar är omdiskuterad. Vad är en moralisk värdering enligt Hume? En känsla, en önskan eller någon form av trosföreställning? Vad är innebörden i ett moraliskt uttryck? Hur tolkar du Hume i detta avseende, och av vilka skäl? (7 p.)
2. Hur förklarar Hume dygden löftestrohet? (4 p.)
3. Hur fungerar "sympathy" enligt Hume, och vilken roll menar han att detta psykologiska fenomen spelar för dygderna? (4 p.)

B. Mattias frågor: WOLLSTONECRAFT

1. Enligt Halldenius är Wollstonecraft en republikan. Wollstonecraft är dock inte en för sin tid typisk republikan. Förklara på vilka sätt som Wollstonecraft skiljer sig från andra republikaner som var samtida med henne. (Ledning: för att göra detta behöver du även förklara grunddragen i det sena 1700-talets republikanism). (6 p.)
2. Rousseau menar att "kvinnornas uppfostran helt och hållet [bör] ta hänsyn till männen. Att behaga dessa, att vara dem nyttiga, att göra sig älskade och aktade av dem, att uppfostra dem som små, att vårda dem som stora, att råda dem, trösta dem, att förljuva deras liv, se där, vad som är kvinnornas plikter under alla tider, och vad man bör meddela dem från deras barndom!" (Rousseau, *Émile*).
Hur argumenterar Rousseau för denna ståndpunkt? Vilka är Wollstonecrafts motargument? (Ta upp minst fyra motargument!) Håller Wollstonecrafts argumentation eller finns det brister i den? Motivera svaret. (5 p.)
3. Wollstonecraft definierar "rättigheter" på ett sätt i *Vindications of the rights of Man* (1790) och på ett annat sätt i *Vindications of the rights of Woman* (1792). Beskriv dessa båda definitioner och förklara vilka skillnader och kopplingar det finns mellan dem. Vilken av definitionerna är mest grundläggande för Wollstonecraft? Motivera! (4 p.)

OBS! Lägg svaren till de olika delarna i separata konvolut!

Lycka till!
Mattias & Björn